

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САЖЕТИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. ЈУНА 2024.

(неревидирани)

у складу са захтјевима Међународног рачуноводственог стандарда 34

Сарајево, 30. јули 2024. године

САДРЖАЈ

	Страна
Одговорност за финансијско извјештавање	1
Извјештај о финансијском положају	2
Извјештај о добити или губитку	3
Извјештај о свеобухватној добити	4
Извјештај о промјенама у капиталу	5
Извјештај о новчаним токовима	7
Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје	9 - 46
1 Основне информације	
2 Основа за припрему	
3 Аранжман валутног одбора	
4 Класификација и мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза	
5 Управљање финансијским ризицима	
6 Готовина у страним валутама	
7 Депозити код иностраних банака	
8 Специјална права вучења у ММФ-у	
9 Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	
10 Монетарно злато	
11 Дужнички инструменти по амортизованом трошку	
12 Остала имовина	
13 Новчанице и кованице у оптицају	
14 Депозити банака	
15 Депозити Владе и осталих јавних институција	
16 Остале обавезе	
17 Нето каматни приходи	
18 Нето приходи од накнада и провизија	
19 Нето добици / (губици) од курсних разлика	
20 Нето умањења / повећања вриједности на финансијску имовину	
21 Остали приходи	
22 Трошкови особља	
23 Административни и остали оперативни трошкови	
24 Трошкови производње новчаница и кованица	
25 Капитал	
26 Новац и новчани еквиваленти	
27 Трансакције са повезаним лицима	
28 Ванбилансни депозити	
29 Чланство Босне и Херцеговине у Међународном монетарном фонду	
30 Догађаји после датума извјештавања	

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Управа Централне банке Босне и Херцеговине је одговорна за припрему сажетих финансијских извјештаја у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним рачуноводственим стандардом 34: „Финансијско извјештавање за периоде током године“.

Управа је одговорна за досљедну примјену одабраних рачуноводствених политика, доношење разумних и увјерљивих просуђивања и процјена и за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућавају припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за предузимање корака који су јој у разумној мјери доступни и за спровођење таквих интерних контрола које омогућавају очување имовине Централне банке Босне и Херцеговине те спречавање и откривање превара и других неправилности.

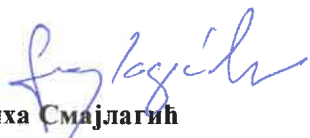
Управни одбор надгледа процес финансијског извјештавања Централне банке Босне и Херцеговине. У функцији надгледања процеса финансијског извјештавања, Управном одбору помаже Ревизорски комитет који се састоји од три независна члана. Ревизорски комитет прегледа сажете финансијске извјештаје, након чега се исти разматрају и одобравају од стране Управног одбора и подносе Предсједништву Босне и Херцеговине.

Ови неревидирани сажети финансијски извјештаји презентују истинито и вјерно, у свим значајним аспектима, финансијски положај Централне банке Босне и Херцеговине те резултате њеног пословања и новчаних токова на дан и за периоде презентоване у овим сажетим финансијским извјештајима.

Приложени неревидирани сажети финансијски извјештаји на странама од 2 до 46 су одобрени од стране Управног одбора 30. јула 2024. године.

др Јасмина Селимовић
Председавајућа Управног одбора
Гувернерка

Мелиха Смајлагић
Руководитељица Одјелења за рачуноводство и финансије

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	На дан	
		30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
ИМОВИНА			
Готовина у страним валутама	6	464.004	455.191
Депозити код иностраних банака	7	6.950.192	8.326.590
Специјална права вучења у ММФ-у	8, 29	3.184	2.073
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9	7.749.597	6.150.130
Монетарно злато	10	203.806	175.459
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	11	1.183.567	1.180.421
Потраживања од дивиденди		940	-
Остала имовина	12	19.318	17.384
Некретнине и опрема		46.955	47.310
Нематеријална имовина		798	864
Остала улагања		27.813	27.813
УКУПНО ИМОВИНА		16.650.174	16.383.235
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
ОБАВЕЗЕ			
Новчанице и кованице у оптицају	13	7.823.643	7.565.108
Депозити банака	14	6.860.095	7.083.235
Депозити Владе и осталих јавних институција	15	826.718	752.898
Резервисања		1.924	2.025
Остале обавезе	16	3.377	68.669
Укупно обавезе		15.515.757	15.471.935
КАПИТАЛ			
Почетни капитал		25.000	25.000
Резерве		892.281	886.300
Нето добит за период		217.136	-
Укупно капитал	25	1.134.417	911.300
УКУПНО ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ		16.650.174	16.383.235

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период			
		1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Каматни приходи		116.336	70.168	231.995	119.427
Каматни расходи		(3.565)	(3.052)	(7.070)	(6.479)
НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ	17	112.771	67.116	224.925	112.948
Приходи од накнада и провизија		5.773	5.373	11.081	10.578
Расходи од накнада и провизија		(186)	(131)	(348)	(263)
НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	18	5.587	5.242	10.733	10.315
Нето добици / (губици) од курсних разлика	19	94	(16)	138	(480)
Нето умањења / повећања вриједности на финансијску имовину	20	(4)	274	89	621
Остали приходи	21	1.096	686	1.204	720
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		119.544	73.302	237.089	124.124
Трошкови особља	22	(7.019)	(5.215)	(12.353)	(9.702)
Административни и остали оперативни трошкови	23	(1.905)	(1.606)	(3.548)	(3.077)
Трошкови производње новчаница и кованица	24	(1.371)	(1.115)	(2.740)	(2.174)
Трошкови амортизације		(663)	(703)	(1.312)	(1.411)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(10.958)	(8.639)	(19.953)	(16.364)
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		108.586	64.663	217.136	107.760

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период			
		1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		108.586	64.663	217.136	107.760
Остала свеобухватна добит					
<i>Ставке које су или које се могу накнадно пренијети у добит или губитак:</i>					
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит					
Нето промјена у фер вриједности током периода	9	(5.460)	15.824	(22.594)	45.049
Нето промјена у резервацијама за очекиване кредитне губитке призната у добит или губитак током периода	5.1.1.	85	17	228	(94)
		(5.375)	15.841	(22.366)	44.955
Монетарно злато					
Нето промјена у фер вриједности током периода	10	9.521	(5.268)	28.347	5.137
		9.521	(5.268)	28.347	5.137
Укупно остала свеобухватна добит		4.146	10.573	5.981	50.092
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		112.732	75.236	223.117	157.852

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Нето добит за период	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2024. године	25.000	(6.471)	73.530	31.300	787.941	886.300	-	911.300
Укупно свеобухватни (губитак) / добит за период	-	(22.366)	28.347	-	-	5.981	217.136	223.117
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	217.136	217.136
Остали свеобухватни (губитак) / добит	-	(22.366)	28.347	-	-	5.981	-	5.981
<i>Нето смањење у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	(22.594)	-	-	-	(22.594)	-	(22.594)
<i>Нето повећања у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте призната у добит или губитак</i>	-	228	-	-	-	228	-	228
<i>Нето повећање у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	28.347	-	-	28.347	-	28.347
Стање на дан 30. јуни 2024. године	25.000	(28.837)	101.877	31.300	787.941	892.281	217.136	1.134.417

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НЕРЕВИДИРАНИ) (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Нето добит за период	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2023. године	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	-	545.405
Укупно свеобухватна добит за период	-	44.955	5.137	-	-	50.092	107.760	157.852
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	107.760	107.760
Остала свеобухватна добит	-	44.955	5.137	-	-	50.092	-	50.092
<i>Нето повећање у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	45.049	-	-	-	45.049	-	45.049
<i>Нето (отпуштања) у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте призната у добит или губитак</i>	-	(94)	-	-	-	(94)	-	(94)
<i>Нето повећање у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	5.137	-	-	5.137	-	5.137
Стање на дан 30. јуни 2023. године	25.000	(98.050)	63.248	31.300	573.999	570.497	107.760	703.257

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НЕРЕВИДИРАНИ)

	Напомена	За период	
		1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
У хиљадама КМ			
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ			
Нето добит за период		217.136	107.760
Прилагођено за:			
Каматне приходе	17	(231.995)	(119.427)
Каматне расходе	17	7.070	6.479
Нето (повећања) вриједности на финансијску имовину	20	(89)	(621)
Нето (добитке) / губитке од курсних разлика	19	(138)	480
Приходе од донација		-	(2)
Нето повећања у резервисањима		11	24
(Добитак) од отуђења некретнина и опреме		(40)	-
Приход од дивиденди признат у добит или губитак		(940)	(721)
Амортизацију		1.312	1.411
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама		(7.673)	(4.617)
Промијене на пословној имовини и обавезама			
Смањење / (повећање) орочених депозита код иностраних банака		421.823	(939.581)
(Повећање) / смањење дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		(1.622.061)	306.678
(Повећање) дужничких инструмената по амортизованом трошку		(3.145)	(3.261)
(Повећање) остале имовине		(1.948)	(500)
Повећање новчаница и кованица у оптицају	13	258.535	135.276
(Смањење) депозита банака		(224.316)	(868.030)
Повећање / (смањење) депозита Владе и осталих јавних институција		73.820	(173.425)
(Смањење) осталих обавеза		(996)	(869)
Исплате по основу резервисања		(112)	(46)
Наплаћена камата		212.189	107.527
Плаћена камата		(5.894)	(5.987)
Нето новац од оперативних активности		(899.778)	(1.446.835)
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи од продаје некретнина и опреме		40	-
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине		(889)	(539)
Примљене дивиденде		-	721
Нето новац од инвестиционих активности		(849)	182

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НЕРЕВИДИРАНИ) (НАСТАВАК)

	Напомена	1.1. - 30.6. 2024.	За период 1.1. - 30.6. 2023.
У хиљадама КМ			
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Трансфер дијела годишње нето добити у буџет БиХ		(64.319)	-
Нето новац од финансијских активности		(64.319)	-
Нето ефекти умањења вриједности за очекиване кредитне губитке на новац и новчане еквиваленте		310	582
Нето ефекти курсних промјена на новац и новчане еквиваленте		159	(539)
Нето (смањење) новца и новчаних еквивалената		(964.477)	(1.446.610)
Новац и новчани еквиваленти на почетку периода		7.012.626	7.846.633
Новац и новчани еквиваленти на крају периода	<u>26</u>	6.048.149	6.400.023

Одабране напомене на странама од 9 до 46 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ОДАБРАНЕ НАПОМЕНЕ УЗ САЖЕТЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. ЈУНА 2024. (НЕРЕВИДИРАНЕ)

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине („Централна банка“) је врховна монетарна власт Босне и Херцеговине („БиХ“). Њено оснивање, организација и операције су дефинисани Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, број: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 и 32/07 („Закон о Централној банци“), који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини („Устав БиХ“).

Сједиште Централног уреда Централне банке је у Сарајеву, адреса Маршала Тита број 25.

Основни циљ Централне банке је да постигне и одржи стабилност домаће валуте (конвертибилне марке) тако што издаје конвертибилну марку (КМ) у складу са правилом валутног одбора. Правило валутног одбора, дефинисано Законом о Централној банци, подразумијева да се КМ издаје само уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама. Поред тога, Централна банка има обавезу да, на захтјев, без ограничења купује и продаје КМ за евро (EUR) по службеном девизном курсу у износу $1,95583 \text{ КМ} = 1 \text{ EUR}$, који је одређен Законом о Централној банци.

Гарантована конвертибилност КМ и потпуно покриће монетарне пасиве конвертибилним девизним резервама по аранжману валутног одбора су примарни циљеви Централне банке. Све активности и операције Централне банке се предузимају како би се остварили законски постављени циљеви и задаци односно очувала монетарна стабилност у складу са правилом валутног одбора и нису ни у једном моменту усмјерени ка максимизацији профита.

У оквиру својих овлаштења, утврђених Законом о Централној банци, Централна банка је потпуно независна од ентитета, јавних агенција и било којих других органа у извршавању својих циљева и задатака.

Кључно руководство Централне банке чине два тијела: Управни одбор и Управа.

Чланове кључног руководства Централне банке чине:

Управни одбор

др Јасмина Селимовић	предсједавајућа
др Радомир Божић	члан
др Мирза Кршо	члан
др Данијела Мартиновић	чланица
др Дарко Томаш	члан

Управа

др Јасмина Селимовић	гувернерка
мр Ернадина Бајровић	вицегувернерка
др Жељко Марић	вицегувернер
мр Марко Видаковић	вицегувернер

Чланове Ревизорског комитета Централне банке чине:

Ревизорски комитет

др Елвир Чизмић	предсједавајући
др Дијана Тавар	чланица
др Васиљ Жарковић	члан

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 34 („МРС 34“): „Финансијско извјештавање за периоде током године“ објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („ОМРС“). Сажети финансијски извјештаји не укључују све информације које се захтијевају као дио цјеловитог сета финансијских извјештаја припремљених у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“) те се требају читати заједно са посљедњим ревидираним финансијским извјештајима Централне банке за годину која је завршила 31. децембра 2023. године („годишњи финансијски извјештаји“).

Одабране напомене које су дате уз ове сажете финансијске извјештаје појашњавају значајне догађаје и трансакције за разумијевање промјена у финансијском положају и успјешности Централне банке у односу на посљедње годишње финансијске извјештаје.

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени на основу претпоставке о временској неограничености пословања. Више информација о условима у окружењу у којима је Централна банка обављала своје операције у извјештајном периоду, а који су значајно утицали на исказана стања имовине, обавеза, прихода и расхода Централне банке, је објављено у [напомени 2.7](#).

Резултати пословања и извршених операција Централне банке који су приказани за извјештајни период и на датум извјештавања у овим сажетим финансијским извјештајима нису нужно индикативни за резултате пословања и операције Централне банке који се могу очекивати за 2024. годину.

2.2. Основа за мјерење

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени примјеном обрачунске рачуноводствене основе и користећи историјски трошак као основу мјерења, изузев за наведене значајне позиције:

Позиција	Основа мјерења
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	фер вриједност
Монетарно злато	фер вриједност

2.3. Функционална и извјештајна валута

Сажети финансијски извјештаји Централне банке су приказани у монетарној јединици БиХ коју представља КМ. Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

2.4. Промјене МСФИ-ова

На дан одобрења ових сажетих финансијских извјештаја, одређене измјене постојећих стандарда и тумачења су на снази од 1. јануара 2024. године. Њихова примјена нема значајан утицај на сажете финансијске извјештаје Централне банке.

2.5. Рачуноводствене политике

Сажети финансијски извјештаји Централне банке су припремљени у складу са истим рачуноводственим политикама које су кориштене приликом припреме посљедњих годишњих финансијских извјештаја.

2.6. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене

Припрема финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева од Управе кориштење просуђивања, процјена и претпоставки који утичу на примјену рачуноводствених политика и приказане износе имовине, обавеза, прихода, расхода и остале објављене информације у овим сажетим финансијским извјештајима. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и уз њих везане претпоставке које користи Управа су засноване на посљедњим расположивим поузданим информацијама приликом припреме ових сажетих финансијских извјештаја и исте се континуирано разматрају.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.6. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене (наставак)

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени према условима који су постојали закључно са 30. јуном 2024. године. Услови у будућности могу бити другачији од оних који су резултирали финансијским информацијама објављеним у овим сажетим финансијским извјештајима.

2.7. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у периоду 1.1. - 30.6.2024. године

У текућем извјештајном периоду дошло је до умјереног опоравка глобалне економије и економије зоне евра упркос присуству макроекономских и геополитичких неизвјесности. Околности и услови на финансијским тржиштима зоне евра су такође били под утицајем најављених очекивања и одлука водећих централних банака, а Европска централна банка („ЕЦБ“) је снизила кључне каматне стопе за 25 базних поена у јуну 2024. године. Кретања тржишних каматних стопа и приноса на финансијским тржиштима зоне евра су имали тенденцију раста стварајући повољније окружење за инвестирање девизних резерви Централне банке у текућем извјештајном периоду.

Наведене околности и тржишни услови те предузете операције у процесу инвестирања девизних резерви Централне банке у текућем извјештајном периоду су позитивно утицали на повећање вриједности основних финансијских показатеља Централне банке:

Нето страна актива Централне банке износи 1.042.372 хиљаде КМ на дан 30. јуни 2024. године,

Укупни капитал Централне банке износи 1.134.417 хиљада КМ на дан 30. јуни 2024. године и

Нето добит Централне банке износи 217.136 хиљада КМ за период 1.1. - 30.6.2024. године.

Тренд раста каматних прихода по основу депозита код иностраних банака и дужничких инструмената је настављен и у текућем извјештајном периоду. Каматни приходи по основу депозита код иностраних банака и дужничких инструмената примарно детерминишу укупну нето добит периода.

У текућем извјештајном периоду, кретања тржишних приноса дужничких инструмената су имала волатилан карактер утичући на промјене фер вриједности дужничких инструмената, а Централна банка је дио средстава девизних резерви додатно усмјерила у портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит куповином дужничких инструмената. С друге стране, тржишне цијене монетарног злата су имале позитиван тренд кретања повећавајући његову фер вриједност и истовремено амортизујући волатилност капитала Централне банке по основу промјена фер вриједности дужничких инструмената као резултат осцилација тржишних приноса.

Финансијски ефекти наведених промјена су повећали вриједност укупних девизних резерви односно нето страну активу и капитал Централне банке на дан 30. јуни 2024. године.

Више информација о промјенама и аналитичким стањима значајних компоненти девизних резерви те одговарајућим износима који су утицали на нето добит периода и капитал Централне банке је објављено у следећим напоменама:

Напомена	Назив
7	Депозити код иностраних банака
9	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит
10	Монетарно злато
17	Нето каматни приходи
25	Капитал

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.7. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у периоду 1.1. - 30.6.2024. године (наставак)

Повећање износа монетарне пасиве за текући период извјештавања је примарно резултат нето финансијских ефеката извршених трансакција куповина и продаја КМ са резидентним банкама и за депоненте Централне банке те нето девизних уплата на рачуне резерви у EUR од стране резидентних банака у циљу испуњавања обавезне резерве у складу са захтјевима новог оквира обавезне резерве. Поред тога, резидентне банке су нецикличним интензитетом подизале и враћале КМ новчанице и кованице путем издвојених трезора Централне банке што је довело до кумулативног нето пораста КМ новчаница и кованица у оптицају у односу на 31. децембар 2023. године, уз истовремено нето смањење рачуна резерви резидентних банака.

Све резидентне банке су уредно испуњавале обавезну резерву у складу са законским прописима Централне банке. Од 1. јануара 2024. године Централна банка примјењује нови оквир обавезне резерве за резидентне банке. Нови оквир обавезне резерве прописује обавезу резидентним банкама да издвајају и одржавају обавезну резерву у КМ и EUR валути, на рачунима резерви у КМ и EUR валути. Такође, новим оквиром су дефинисане и стопе накнада по основу средстава обавезних резерви које се обрачунавају и исплаћују резидентним банкама које нису мијењане у текућем периоду извјештавања.

У текућем периоду извјештавања, Централна банка је извршила трансфер дијела нето добити за 2023. годину на рачун институције задужене за буџет Босне и Херцеговине.

Више информација о промјенама и стањима компоненти монетарне пасиве те примијењеној политици обавезне резерве Централне банке је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
13	Новчанице и кованице у оптицају
14	Депозити банака
15	Депозити Владе и осталих јавних институција
17	Нето каматни приходи

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

3. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Законом о Централној банци дефинисано је правило за издавање валуте „валутни одбор“ према којем је Централна банка обавезна да обезбиједи да укупан износ њене монетарне пасиве никада не пређе еквивалентан износ (изражен у КМ) њених нето девизних резерви.

Наредна табела приказује аналитику компоненти поштовања тог правила:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Званичне девизне резерве		
Готовина у страним валутама	464.004	455.191
Депозити код иностраних банака	6.950.192	8.326.590
Специјална права вучења у ММФ-у	3.184	2.073
Дужнички инструменти	8.933.164	7.330.551
Монетарно злато	203.806	175.459
Потраживања од дивиденди	940	-
УКУПНО	16.555.290	16.289.864
Обавезе према нерезидентима	2.462	2.454
Нето девизне резерве (Званичне девизне резерве умањене за обавезе према нерезидентима)	16.552.828	16.287.410
Монетарна пасива		
Новчанице и кованице у оптицају	7.823.643	7.565.108
Депозити банака	6.860.095	7.083.235
Депозити Владе и осталих јавних институција	826.718	752.898
УКУПНО	15.510.456	15.401.241
НЕТО СТРАНА АКТИВА (Нето девизне резерве умањене за монетарну пасиву)	1.042.372	886.169

Приказани износи свих компоненти валутног одбора представљају њихова књиговодствена стања на датуме извјештавања.

Нето страна актива Централне банке је главни финансијски индикатор постизања и одржавања стабилности домаће валуте у БиХ и њена основна мјера успјешног пословања. Она представља дио званичних девизних резерви које се могу користити само за намјене и потребе одређене Законом о Централној банци.

Нето страна актива је износ који гарантује стабилност домаће валуте, односно монетарну стабилност и апсорбује потенцијалне финансијске ризике који произилазе из управљања званичним девизним резервама. На дан 30. јуни 2024. године финансијско стање нето стране активе износи 1.042.372 хиљаде КМ и у потпуности је обезбијеђена стабилност домаће валуте (31. децембар 2023.: 886.169 хиљада КМ).

Више информација о финансијским ризицима којима је Централна банка била изложена у управљању званичним девизним резервама је објављено у [напомени 5](#).

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом имовине или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, независно од тога да ли је она видљива директно или процијењена неком другом методом вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Централна банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Процјењене фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Централне банке су одређене користећи расположиве тржишне информације, уколико их има, и одговарајуће методологије вредновања.

Осим тога, у сврху финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности се категорише у Ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена расположивости и значаја улазних података за цјелокупно мјерење фер вриједности, што је описано у наставку:

- Ниво 1 улазни подаци су котиране цијене (неприлагођене) за идентичну имовину и обавезе на активним тржиштима којима Централна банка може приступити на датум мјерења;
- Ниво 2 улазни подаци су подаци, осим котираних цијена укључених у ниво 1, који су било директно или индиректно расположиви за имовину и обавезе и
- Ниво 3 улазни подаци су подаци који нису расположиви за имовину или обавезе.

4.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности

У хиљадама КМ

	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит</i>		
Дужнички инструменти	7.749.597	6.150.130
Монетарно злато	203.806	175.459
УКУПНО	7.953.403	6.325.589

Финансијска имовина мјерена по фер вриједности припада нивоу 1 мјерења фер вриједности на датуме извјештавања.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

4.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности

У хиљадама КМ

	Књиговодствена вриједност	30. јуни 2024. Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:</i>		
Готовина у страним валутама	464.004	464.004
Депозити код иностраних банака	6.950.192	6.950.192
Специјална права вучења у ММФ-у	3.184	3.184
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.183.567	1.066.034
Потраживања од дивиденди	940	940
Остала финансијска имовина	3.114	3.114
	<hr/>	<hr/>
	8.605.001	8.487.468
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит – избор трошка стицања:</i>		
Остала улагања	27.813	27.813
	<hr/>	<hr/>
	27.813	27.813
Укупно	<hr/> 8.632.814	<hr/> 8.515.281
 Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:</i>		
Новчанице и кованице у оптицају	7.823.643	7.823.643
Депозити банака	6.860.095	6.860.095
Депозити Владе и осталих јавних институција	826.718	826.718
Остале финансијске обавезе	3.132	3.132
	<hr/>	<hr/>
Укупно	15.513.588	15.513.588

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

4.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности (наставак)

У хиљадама КМ

	31. децембар 2023.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
<i>Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:</i>		
Готовина у страним валутама	455.191	455.191
Депозити код иностраних банака	8.326.590	8.326.590
Специјална права вучења у ММФ-у	2.073	2.073
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.180.421	1.084.267
Остала финансијска имовина	3.539	3.539
	<hr/>	<hr/>
	9.967.814	9.871.660
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит – избор трошка стицања:</i>		
Остала улагања	27.813	27.813
	<hr/>	<hr/>
	27.813	27.813
	<hr/>	<hr/>
Укупно	9.995.627	9.899.473
Финансијске обавезе		
<i>Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:</i>		
Новчанице и кованице у оптицају	7.565.108	7.565.108
Депозити банака	7.083.235	7.083.235
Депозити Владе и осталих јавних институција	752.898	752.898
Остале финансијске обавезе	68.423	68.423
	<hr/>	<hr/>
Укупно	15.469.664	15.469.664

На датуме извјештавања, финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности припадају нивоу 2 мјерења фер вриједности, осим дужничких инструмената по амортизованом трошку који припадају нивоу 1 мјерења јер је њихова фер вриједност утврђена истом техником мјерења која се користи за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Основни финансијски ризици којима се Централна банка излаже у свакодневном пословању су:

- Кредитни ризик,
- Тржишни ризик (каматни ризик, ризик цијене злата и девизни ризик) и
- Ризик ликвидности.

5.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик од неизвршења уговорних обавеза од стране друге уговорне стране или емитента дужничких хартија од вриједности с фиксним приходом, при чему уговорна страна представља субјекта код којег се, у складу с прописима Централне банке, држе или су инвестирана средства девизних резерви.

Управљање кредитним ризиком остварује се путем одабира уговорних страна инвестибилног нивоа кредитног рејтинга, ограничењем рокова, те контролисањем обима и динамике инвестирања. Кредитни рејтинзи представљају основни критеријум за дефинисање ограничења изложености кредитном ризику те се континуирано прате на дневној основи.

За средства која су евидентирана у ванбилансној евиденцији, Централна банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално произилази из основа пласмана тих средстава носе уговорно власници средстава (погледати [напомене 28](#) и [29](#)).

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.1. Изложеност кредитном ризику

Сљедећа табела приказује усклађивање између почетног и закључног стања умањења вриједности и резервација за финансијску имовину у периодима извјештавања:

У хиљадама КМ

	2024.				2023.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
1. Депозити код иностраних банака								
На дан 1. јануар	1.657	-	-	1.657	1.850	-	-	1.850
Повећања очекиваних кредитних губитака	4.888	-	-	4.888	6.866	-	-	6.866
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(59)	-	-	(59)	(108)	-	-	(108)
Отпуштања због престанка признавања орочених депозита	(5.144)	-	-	(5.144)	(7.281)	-	-	(7.281)
На дан 30. јуни	1.342	-	-	1.342	1.327	-	-	1.327
2. Специјална права вучења у ММФ-у								
На дан 1. јануар	-	-	-	-	-	-	-	-
Повећања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
На дан 30. јуни	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
На дан 1. јануар	904	-	-	904	910	-	-	910
Повећања очекиваних кредитних губитака	626	-	-	626	132	-	-	132
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(30)	-	-	(30)	(17)	-	-	(17)
Отпуштања због доспјелих инструмената	(368)	-	-	(368)	(209)	-	-	(209)
<i>Нето повећања / (отпуштања) током периода</i>	<i>228</i>	-	-	<i>228</i>	<i>(94)</i>	-	-	<i>(94)</i>
На дан 30. јуни	1.132	-	-	1.132	816	-	-	816

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

У хиљадама КМ

	2024.				2023.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
4. Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
На дан 1. јануар	219	-	-	219	225	-	-	225
Повећања очекиваних кредитних губитака	7	-	-	7	2	-	-	2
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(8)	-	-	(8)	(5)	-	-	(5)
На дан 30. јуни	218	-	-	218	222	-	-	222
5. Остала финансијска имовина								
На дан 1. јануар	6	-	601	607	6	-	601	607
Повећања очекиваних кредитних губитака	3	-	-	3	3	-	-	3
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(4)	-	-	(4)	(4)	-	-	(4)
На дан 30. јуни	5	-	601	606	5	-	601	606
Укупно почетно стање на дан 1. јануар	2.786	-	601	3.387	2.991	-	601	3.592
Укупно нето (отпуштања) очекиваних кредитних губитака	(89)	-	-	(89)	(621)	-	-	(621)
Укупно закључно стање на дан 30. јуни	2.697	-	601	3.298	2.370	-	601	2.971

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика

а) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која је предмет умањења

Сљедећа табела приказује максималну изложеност финансијске имовине Централне банке кредитном ризику на датуме извјештавања, анализирану по класама финансијских инструмената за које се очекивани кредитни губици рачунају и признају:

У хиљадама КМ Класе финансијских инструмената	30. јуни 2024.				31. децембар 2023.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
Готовина у страним валутама								
Бруто књиговодствена вриједност	464.004	-	-	464.004	455.191	-	-	455.191
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	464.004	-	-	464.004	455.191	-	-	455.191
Депозити код иностраних банака								
Бруто књиговодствена вриједност	6.951.534	-	-	6.951.534	8.328.247	-	-	8.328.247
Умањење вриједности	(1.342)	-	-	(1.342)	(1.657)	-	-	(1.657)
Књиговодствена вриједност	6.950.192	-	-	6.950.192	8.326.590	-	-	8.326.590
Специјална права вучења у ММФ-у								
Бруто књиговодствена вриједност	3.184	-	-	3.184	2.073	-	-	2.073
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	3.184	-	-	3.184	2.073	-	-	2.073
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
Бруто књиговодствена вриједност	7.749.597	-	-	7.749.597	6.150.130	-	-	6.150.130
Резервације за очекиване кредитне губитке (признате у осталој свеобухватној добити)	1.132	-	-	1.132	904	-	-	904
Бруто књиговодствена вриједност	7.749.597	-	-	7.749.597	6.150.130	-	-	6.150.130

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.				31. децембар 2023.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
Класе финансијских инструмената								
Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
Бруто књиговодствена вриједност	1.183.785	-	-	1.183.785	1.180.640	-	-	1.180.640
Умањење вриједности	(218)	-	-	(218)	(219)	-	-	(219)
Књиговодствена вриједност	1.183.567	-	-	1.183.567	1.180.421	-	-	1.180.421
Остала финансијска имовина								
Бруто књиговодствена вриједност	3.119	-	601	3.720	3.545	-	601	4.146
Умањење вриједности	(5)	-	(601)	(606)	(6)	-	(601)	(607)
Књиговодствена вриједност	3.114	-	-	3.114	3.539	-	-	3.539

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

б) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која није предмет умањења

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Књиговодствена вриједност		
Монетарно злато	203.806	175.459
Остала улагања	27.813	27.813
УКУПНО	231.619	203.272

Концентрација према кредитном рејтингу

Сљедеће табеле приказују анализу концентрације депозита код иностраних банака, дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и дужничких инструмената по амортизованом трошку Централне банке према композитном кредитном рејтингу уговорне стране на датуме извјештавања:

Депозити код иностраних банака

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Кредитни рејтинг		
ААА	3.873.389	3.914.210
АА+	865	431
АА	-	836.324
АА-	1.339.153	806.995
А+	-	-
А	1.625.286	2.224.953
А-	-	-
П ¹	112.841	545.334
ВВВ+	-	-
ВВВ	-	-
ВВВ-	-	-
Укупно	6.951.534	8.328.247
Умањење вриједности	(1.342)	(1.657)
УКУПНО	6.950.192	8.326.590

¹ Међународне институције (енг. Intenational institutions)

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

У хиљадама КМ

Кредитни рејтинг	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
AAA	2.158.204	2.015.799
AA+	1.309.242	653.467
AA	-	1.578.434
AA-	2.941.844	723.414
A+	-	-
A	73.916	37.616
A-	751.985	683.479
BBB+	-	-
BBB	514.406	457.921
BBB-	-	-
УКУПНО	7.749.597²	6.150.130

Дужнички инструменти по амортизованом трошку

У хиљадама КМ

Кредитни рејтинг	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
AAA	142.589	141.871
AA+	283.548	283.696
AA	55.164	221.715
AA-	314.824	146.741
A+	-	-
A	41.084	41.528
A-	192.184	191.383
BBB+	-	-
BBB	154.392	153.706
BBB-	-	-
Укупно	1.183.785	1.180.640
Умањење вриједности	(218)	(219)
УКУПНО	1.183.567	1.180.421

² Резервације за очекиване кредитне губитке не умањују бруто књиговодствену вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик од промјене тржишне вриједности финансијске имовине и инструмената услед промјене услова на финансијским тржиштима.

У сврху квантификације ефеката тржишног ризика на вриједност девизних резерви Централна банка користи концепт „вриједности под ризиком“ (VaR - Value at Risk). Вриједност VaR за тржишни ризик се израчунава аналитичком (параметарском) методом, на основу средње вриједности добитка/губитка или стопе приноса посматраног портфеља и стандардне девијације посматраних података. Централна банка при обрачуну VaR примјењује ниво поузданости од 99% за временски интервал од десет дана. За израчунавање вриједности VaR-а портфеља девизних резерви Централне банке узимају се у обзир све позиције у портфељу девизних резерви које су изложене тржишним ризицима (каматном ризику, ризику промјене еурске цијене монетарног злата и девизном ризику).

На дан 30. јуни 2024. године, изложеност девизних резерви Централне банке која укључује промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева у односу на КМ износи 60.968 хиљада КМ (31. децембар 2023. године: 29.493 хиљаде КМ), што представља еквивалент 0,37% укупне финансијске имовине (31. децембар 2023. године: 0,18 % укупне финансијске имовине).

Вриједност под ризиком (VaR) на дан 30. јуни 2024. године двоструко је виша од вриједности на дан 31. децембар 2023. године. На повећање вриједности VaR је првенствено утицало повећање изложености портфеља девизних резерви Централне банке каматном ризику и повећање осјетљивости портфеља дужничких инструмената на промјене тржишних приноса. Вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит на дан 30. јуни 2024. године је за 26% виша од њихове вриједности на дан 31. децембар 2023. године, а њихово просјечно модификовано трајање, као мјера осјетљивости на промјене тржишних приноса, повећано је на 1,28 година са 0,97 година. Осим тога, знатно је повећана је и промјенљивост тржишне цијене злата изражене у EUR.

Вриједности VaR на извјештајне датуме дате су у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Каматни ризик	41.039	21.641
Ризик промјене еурске цијене монетарног злата	14.427	7.477
Девизни ризик	5.502	375
Укупно VaR	60.968	29.493

5.2.1. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промјене тржишне вриједности финансијске имовине услед неповољних кретања каматних стопа.

Каматним ризиком се управља прописивањем циљаног модификованог трајања инвестираних девизних резерви, праћењем вриједности под ризиком, те одабиром одговарајућег тржишног индекса који, уз неопходна прилагођавања, представља референтни портфељ (бенчмарк) и прописивањем максималног износа дозвољеног одступања поврата портфеља од поврата њему одговарајућег бенчмарка (грешка праћења).

Циљано модификовано трајање се одговарајућим прописима Централне банке скраћује или продужује, у зависности од актуелне структуре портфеља девизних резерви, актуелних тржишних услова и доступних очекивања и прогноза, а у складу са стратешким опредјељењем да је максималан дозвољени рок инвестирања дужничких инструмената са фиксним приходом десет година, а максималан дозвољени рок инвестирања депозита код иностраних банака је једна година.

Према прописима важећим на датуме извјештавања, циљано модификовано трајање укупног портфеља девизних резерви износи 1,10 година, уз дозвољена одступања +/- 0,40 година, док циљано модификовано трајање портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит са преосталим роком до доспијећа дужим од годину дана износи 2,00 година уз дозвољена одступања +/- 0,30 година.

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

Централна банка као основну мјеру изложености каматном ризику користи модификовано трајање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Модификовано трајање је мјера осјетљивости цијене финансијског инструмента на промјену каматне стопе, односно тржишног приноса дужничког инструмента. Модификовано трајање се изражава као број година и што је трајање дуже, већи је и каматни ризик. Модификовано трајање портфеља се израчунава као пондерисани просјек доспијећа новчаних токова појединачних финансијских инструмената у портфељу, при чему је пондер садашња вриједност новчаног тока. Модификовано трајање портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износи 1,28 година на дан 30. јуни 2024. године (31. децембар 2024. године износи: 0,97 година).

У првих шест мјесеци 2024. године, тржишни приноси на државне обвезнице зоне евра су биљежили релативно блажа промјењива кретања с тенденцијом пораста приноса у смјеру њиховог раста у просјеку за 50-60 базних поена, зависно од издаваоца и рочности обвезница. Наведена кретања су резултат корекција тржишних очекивања у складу са прогнозама потенцијалних измјена монетарне политике ЕЦБ-а и Система федералних резерви (*енг.* Fed - Federal Reserve System), те објављених економских индикатора зоне евра и САД-а.

Почетком јуна 2024. године, ЕЦБ је смањила три кључне каматне стопе за зону евра за по 25 базних поена. ЕЦБ је образложила ово смањење стопа тиме што сматрају да је прикладно ублажити степен ограничења монетарне политике након девет мјесеци стабилног држања стопа, а на основу ажурираних прогноза динамике кретања инфлације и снаге трансмисије монетарне политике.

У првих шест мјесеци 2024. године, Fed није мијењала своју референтну каматну стопу, мада је раније најављивала више смањења током 2024. године. Fed је образложила одустајање од смањења референтне каматне стопе тиме да креатори америчке монетарне политике не очекују да ће бити примјерено смањити стопе док не стекну веће повјерење да се инфлација одрживо креће према 2%. Иако су у марту 2024. године креатори америчке монетарне политике истицали да очекују три смањења стопе у 2024. години, задње кориговано предвиђање је да се очекује само једно смањење стопе у 2024. години.

Кривуља приноса државних обвезница на финансијском тржишту зоне евра је и даље инверзна у текућем извјештајном периоду, односно приноси су високи на краћем крају криве, док су приноси обвезница дужих преосталих рочности до доспијећа и даље нижи од краткорочних тржишних приноса и краткорочних каматних стопа на финансијском тржишту зоне евра.

Сљедеће табеле приказују изложеност Централне банке каматном ризику на датуме извјештавања, по књиговодственој вриједности инструмената, категоризоване (разврстане у разреде рочности) према критеријуму датума поновног одређивања каматних стопа у складу са уговорним аранжманима (уговорни новчани токови, као нпр. исплате купона) или датумом доспијећа инструмената. У складу с тим, критеријум за разврставање инструмената у разреде рочности за купонске дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је датум доспијећа прве наредне исплате купона, док се дисконтни дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, те дужнички инструменти по амортизованом трошку и депозити код иностраних банака разврставају у разреде рочности према датуму доспијећа инструмента:

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

30. јуни 2024.

У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Преко 3	Бескаматно	Укупно
	мјесеца	до 12	до 3			
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	464.004	464.004
Депозити код иностраних банака	6.301.272	618.148	-	-	30.772	6.950.192
Специјална права вучења у ММФ-у	3.159	-	-	-	25	3.184
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	2.505.673	5.223.948	-	-	19.976	7.749.597
Монетарно злато	-	-	-	-	203.806	203.806
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	58.483	288.974	834.096	2.015	1.183.568
Потраживања од дивиденди	-	-	-	-	940	940
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	3.114	3.114
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	8.810.104	5.900.579	288.974	834.096	752.465	16.586.218
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	7.823.643	7.823.643
Депозити банака	6.859.436	-	-	-	659	6.860.095
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	826.718	826.718
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	3.132	3.132
Укупно финансијске обавезе	6.859.436	-	-	-	8.654.152	15.513.588
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	1.950.668	5.900.579	288.974	834.096	(7.901.687)	1.072.630

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2023.

У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Преко 3	Бескаматно	Укупно
	мјесеца	до 12	до 3			
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	455.191	455.191
Депозити код иностраних банака	7.465.786	824.722	-	-	36.082	8.326.590
Специјална права вучења у ММФ-у	2.053	-	-	-	20	2.073
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	1.321.372	4.827.264	-	-	1.494	6.150.130
Монетарно злато	-	-	-	-	175.459	175.459
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	58.271	153.916	965.658	2.576	1.180.421
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	3.539	3.539
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	8.789.211	5.710.257	153.916	965.658	702.174	16.321.216
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	7.565.108	7.565.108
Депозити банака	7.082.560	-	-	-	675	7.083.235
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	752.898	752.898
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	68.423	68.423
Укупно финансијске обавезе	7.082.560	-	-	-	8.387.104	15.469.664
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	1.706.651	5.710.257	153.916	965.658	(7.684.930)	851.552

Анализа осјетљивости базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних приноса

У сврху квантификације ефеката изложености девизних резерви каматном ризику, као допуну VaR анализе, користи се стрес тест (анализа осјетљивости) који на бази модификованог трајања портфеља дужничких инструмената предвиђа могући ефекат промјене каматних стопа (тржишних приноса) на финансијску имовину Централне банке.

За Централну банку је најважнији сценарио могући неочекивани скок каматних стопа (пад тржишних цијена дужничких инструмената), тако да се израчунава утицај на финансијску имовину у случају пораста каматних стопа (помјерања криве приноса на евро обвезнице на горе) према претпостављеном сценарију (предефинисани пораст).

Анализа осјетљивости на каматни ризик базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних приноса (каматних стопа) изражених у базним поенима (б.п.) показује који су ефекти промјене нивоа криве приноса обвезница у зони евра (крива приноса на евро обвезнице) на вриједност финансијске имовине банке на извјештајне датуме.

Ефекти промјене нивоа криве приноса на евро обвезнице представљају пад тржишних вриједности дужничких инструмената за предефинисане порасте каматних стопа за 1, 50, 100 или 200 базних поена. Ова анализа претпоставља да су све остале варијабле непромијењене на посматране извјештајне датуме.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Каматни ризик (наставак)

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених промјена тржишних приноса за 30. јуни 2024.

Промјена тржишних приноса	+/- 1 б.п.	+/- 50 б.п.	+/- 100 б.п.	+/- 200 б.п.
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	(991)/991	(49.570)/49.570	(99.140)/99.140	(198.281)/198.281

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених промјена тржишних приноса за 31. децембар 2023.

Промјена тржишних приноса	+/- 1 б.п.	+/- 50 б.п.	+/- 100 б.п.	+/- 200 б.п.
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	(595)/595	(29.739)/29.739	(59.478)/59.478	(118.957)/118.957

У случају сценарија помјерања криве приноса на евро обвезнице на горе за 1 б.п. (0,01%), финансијска имовина Централне банке би на дан 30. јуни 2024. године била смањена за 991 хиљаду КМ (на 31. децембар 2023. године: 595 хиљада КМ).

У случају сценарија помјерања криве приноса на евро обвезнице на доље за 1 б.п. (0,01%), финансијска имовина Централне банке би на дан 30. јуни 2024. године била већа за 991 хиљаду КМ (на 31. децембар 2023. године: 595 хиљада КМ).

Ефекти на вриједност финансијске имовине у случају сценарија већих помјерања (+/- 50 б.п., +/- 100 б.п., или +/- 200 б.п.) криве приноса на евро обвезнице, били би пропорционални ефектима промјене вриједности финансијске имовине узрокованим наведеним помјерањима криве приноса за +/- 1 б.п (+/- 0,01%).

5.2.2. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик промјене вриједности девизне имовине и обавеза услед промјене девизног курса. Централна банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Управљање девизним ризиком проводи се првенствено кроз усклађивање валутне структуре имовине и обавеза Централне банке, као и постављањем квантитативних ограничења за изложеност девизном ризику.

Управљање и контролу девизног ризика Централна банка обезбјеђује строгим поштовањем одредби Закона о Централној банци и интерним актима Централне банке.

Највећи дио званичних девизних резерви држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама осим EUR не може бити већи од 50% од укупног износа несмањеног капитала и резерви Централне банке. Више информација о компонентама званичних девизних резерви које се држе у другим конвертибилним валутама осим EUR је објављено у [напоменама 7 и 8](#).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела имовине, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такође, када дође до непожељног кретања цијена. Ликвидност портфеља девизних резерви је обезбјеђена држањем довољног износа ликвидних инструмената у портфељу.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност мора бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Централне банке.

Рочност финансијских обавеза Централне банке на датуме извјештавања приказана је у табелама у наставку на основу преосталог уговорног доспијећа од датума извјештавања:

30. јуни 2024.

У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Без		Укупно
	мјесеца	до 12	до 3	Преко 3	одређеног	
Новчанице и кованице у оптицају	7.823.643	-	-	-	-	7.823.643
Депозити банака	6.860.095	-	-	-	-	6.860.095
Депозити Владе и осталих јавних институција	826.718	-	-	-	-	826.718
Остале финансијске обавезе	3.132	-	-	-	-	3.132
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	15.513.588	-	-	-	-	15.513.588

31. децембар 2023.

У хиљадама КМ	До 3	Од 3	Од 1	Без		Укупно
	мјесеца	до 12	до 3	Преко 3	одређеног	
Новчанице и кованице у оптицају	7.565.108	-	-	-	-	7.565.108
Депозити банака	7.083.235	-	-	-	-	7.083.235
Депозити Владе и осталих јавних институција	752.898	-	-	-	-	752.898
Остале финансијске обавезе	4.104	64.319	-	-	-	68.423
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	15.405.345	64.319	-	-	-	15.469.664

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

6. ГОТОВИНА У СТРАНИМ ВАЛУТАМА

Наредна табела приказује стања готовине у страним валутама са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Готовина у страним валутама:		
EUR	464.004	455.191
УКУПНО	464.004	455.191

За потребе извјештавања о новчаним токовима, готовина у страним валутама је укључена у новац и новчане еквиваленте ([напомена 26](#)).

7. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака представљају инвестирана средства девизних резерви Централне банке која се држе на рачунима иностраних банака и међународних финансијских институција.

За потребе извјештавања о новчаним токовима, девизни депозити по виђењу и девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања, су укључени у новац и новчане еквиваленте. Наредна табела приказује анализу депозита код иностраних банака за потребе извјештавања о новчаним токовима:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Депозити по виђењу	2.025.202	1.811.641
Орочени депозити до 3 мјесеца или краће од датума стицања	3.556.309	4.744.565
Умањење вриједности	(1.176)	(1.486)
Укључено у новац и новчане еквиваленте (напомена 26)	5.580.335	6.554.720
Орочени депозити преко 3 мјесеца од датума стицања	1.370.023	1.772.041
Умањење вриједности	(166)	(171)
Укупно	1.369.857	1.771.870
УКУПНО	6.950.192	8.326.590

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

7. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Наредна табела приказује стања орочених депозита и депозита по виђењу са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Орочени депозити:		
EUR	4.922.626	6.512.976
USD	3.706	3.630
	4.926.332	6.516.606
Умањење вриједности	(1.193)	(1.520)
Укупно	4.925.139	6.515.086
Депозити по виђењу:		
EUR	2.014.432	1.802.057
CHF	5.728	4.325
USD	2.969	3.199
GBP	2.073	2.060
	2.025.202	1.811.641
Умањење вриједности	(149)	(137)
Укупно	2.025.053	1.811.504
УКУПНО	6.950.192	8.326.590

Депозити код иностраних банака укључују нето обрачунату камату у износу од 30.772 хиљаде КМ на дан 30. јуни 2024. године (31. децембар 2023. године: Укључивали су нето обрачунату камату у износу од 36.082 хиљаде КМ).

Наредна табела приказује анализу орочених депозита код иностраних банака, према преосталој уговореној рочности у односу на датуме извјештавања:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
До мјесец дана	3.049.819	3.983.673
Од једног до два мјесеца	622.575	960.845
Од два до три мјесеца	630.707	738.995
Од три до четири мјесеца	363.889	298.167
Од четири до дванаест мјесеци	259.342	534.926
Укупно	4.926.332	6.516.606
Умањење вриједности	(1.193)	(1.520)
УКУПНО	4.925.139	6.515.086

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

7. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Анализа депозита код иностраних банака према врсти финансијске институције у којој су средства инвестирана дата је сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Иностране централне банке		
Орочени депозити	1.504.456	2.038.953
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	2.000.817	1.799.686
	3.505.273	3.838.639
Иностране комерцијалне банке		
Орочени депозити	1.975.896	2.739.866
Преконоћни депозити	1.340.721	1.199.902
Депозити по виђењу	16.803	4.506
	3.333.420	3.944.274
Међународне финансијске институције		
Орочени депозити	105.259	537.885
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	7.582	7.449
	112.841	545.334
Укупно	6.951.534	8.328.247
Умањење вриједности (напомена 5.1.1.)	(1.342)	(1.657)
УКУПНО	6.950.192	8.326.590

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за депозите код иностраних банака на датуме извјештавања је објављено у [напомени 5.1.2.](#)

Депозити код иностраних банака, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Швајцарска	1.820.976	2.264.654
Њемачка	1.565.225	1.052.667
Француска	1.339.927	1.960.734
Луксембург	1.338.473	1.855.256
Велика Британија	787.984	1.096.037
Низоземска	98.084	98.468
САД	865	431
Укупно	6.951.534	8.328.247
Умањење вриједности	(1.342)	(1.657)
УКУПНО	6.950.192	8.326.590

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

8. СПЕЦИЈАЛНА ПРАВА ВУЧЕЊА У ММФ-у

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Рачун специјалних права вучења у ММФ-у	3.159	2.053
Обрачуната камата	25	20
Укупно	3.184	2.073
Умањење вриједности	-	-
УКУПНО	3.184	2.073

За потребе извјештавања о новчаним токовима, специјална права вучења у ММФ-у су укључена у новац и новчане еквиваленте ([напомена 26](#)).

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља зоне евра. Портфељ ових дужничких инструмената се састоји од краткорочних и дугорочних обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминирани у EUR валути.

Структура улагања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Купонски дужнички инструменти	5.773.791	4.476.401
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	45.093	29.919
Укупно	5.818.884	4.506.320
Дисконтни дужнички инструменти	1.955.830	1.672.235
Обрачунати (дисконт) на дисконтне дужничке инструменте	(25.117)	(28.425)
Укупно	1.930.713	1.643.810
УКУПНО	7.749.597	6.150.130

На дан 30. јуни 2024. године резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износе 1.132 хиљаде КМ (31. децембар 2023. године: 904 хиљаде КМ). Током извјештајног периода, нето повећања по основу резервација за очекиване кредитне губитке, призната у добит или губитак периода, износе 228 хиљада КМ (1.1. - 30.6.2023. године: Нето отпуштања у износу од 94 хиљаде КМ). Више информација о овим промјенама у извјештајним периодима је објављено у [напоменама 5.1.1.](#) и [20](#).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

	30. јуни 2024.		31. децембар 2023.	
	У хиљадама КМ	%	У хиљадама КМ	%
<i>Француска</i>	2.071.949	26,74	1.578.434	25,67
<i>Њемачка</i>	1.435.511	18,52	1.842.371	29,96
<i>Белгија</i>	869.895	11,24	683.296	11,11
<i>Аустрија</i>	760.204	9,81	303.826	4,94
<i>Шпанија</i>	751.985	9,70	683.479	11,11
<i>Низоземска</i>	638.919	8,24	173.428	2,82
<i>Финска</i>	549.038	7,08	349.641	5,69
<i>Италија</i>	514.406	6,64	457.921	7,45
<i>Луксембург</i>	83.774	1,08	-	-
<i>Словачка</i>	73.916	0,95	37.616	0,60
<i>Ирска</i>	-	-	40.118	0,65
УКУПНО	7.749.597	100,00	6.150.130	100,00

Промјене по основу дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	1.4 - 30.6.	1.4 - 30.6.	1.1. - 30.6.	За период
	2024.	2023.	2024.	1.1. - 30.6.
На дан	7.428.064	5.395.564	6.150.130	5.887.589
Куповине током периода	1.807.546	998.913	3.790.344	998.913
Приходи од камата признати током периода (напомена 17)	54.561	7.031	102.325	11.490
Ефекти негативних каматних стопа признати током периода (напомена 17)	-	(1.574)	-	(3.547)
Доспијећа дужничких инструмената	(1.513.983)	(779.251)	(2.234.658)	(1.295.830)
Доспијећа купона	(21.133)	(10.548)	(35.955)	(17.705)
Нето нерезализована промјена у фер вриједности током периода	(5.460)	15.824	(22.594)	45.049
Трансакциони трошкови	2	1	5	1
На дан	7.749.597	5.625.960	7.749.597	5.625.960

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит на датуме извјештавања је објављено у [напомени 5.1.2.](#)

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

9. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу у односу на датуме извјештавања, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
До 3 мјесеца	1.210.364	716.892
Од 3 до 12 мјесеци	2.981.501	2.943.406
Од 1 до 3 године	2.729.464	2.414.490
Преко 3 године	828.268	75.342
УКУПНО	7.749.597	6.150.130

10. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

На датуме извјештавања, вриједности улазних података за израчун фер вриједности монетарног злата су дати сљедећом табелом:

На дан	Количина унци	Цијена једне унце у КМ	Фер вриједност монетарног злата у хиљадама КМ
30. јуни 2024.	48.000	4.245,96	203.806
31. децембар 2023.	48.000	3.655,40	175.459
30. јуни 2023.	48.000	3.441,19	165.177

Промјене по основу монетарног злата у извјештајним периодима приказане су у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
На дан	194.285	170.445	175.459	160.040
Нето неререализована промјена у фер вриједности током периода	9.521	(5.268)	28.347	5.137
На дан	203.806	165.177	203.806	165.177

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ

Дужнички инструменти по амортизованом трошку представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља зоне евра са намјером држања до њиховог доспијећа. На датум извјештавања, овај портфељ се састоји од дугорочних купонских обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по амортизованом трошку су деноминирани у EUR валути.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

11. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ (НАСТАВАК)

Структура улагања дужничких инструмената по амортизованом трошку је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Купонски дужнички инструменти	1.181.770	1.178.064
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	2.015	2.576
Укупно	1.183.785	1.180.640
Умањење вриједности	(218)	(219)
УКУПНО	1.183.567	1.180.421

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по амортизованом трошку на датуме извјештавања је објављено у [напомени 5.1.2.](#)

Дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани по њиховом преосталом уговорном доспијећу у односу на датуме извјештавања, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
До 3 мјесеца	-	-
Од 3 до 12 мјесеци	58.616	58.406
Од 1 до 3 године	289.566	154.187
Преко 3 године	835.603	968.047
Укупно	1.183.785	1.180.640
Умањење вриједности	(218)	(219)
УКУПНО	1.183.567	1.180.421

На датум извјештавања, дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, приближно одговарају износима објављеним у посљедњим годишњим финансијским извјештајима јер Централна банка није инвестирала средства девизних резерви у овај портфељ у текућем извјештајном периоду.

12. ОСТАЛА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Бруто књиговодствена вриједност остале финансијске имовине	3.720	4.146
Умањење вриједности	(606)	(607)
Остала финансијска имовина	3.114	3.539
Остала нефинансијска имовина	16.204	13.845
УКУПНО	19.318	17.384

На датуме извјештавања, остала нефинансијска имовина се највећим дијелом односи на унапријед плаћене трошкове за производњу новчаница и кованица у износу од 13.435 хиљада КМ (31. децембар 2023: 11.062 хиљаде КМ).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

13. НОВЧАНИЦЕ И КОВАНИЦЕ У ОПТИЦАЈУ

Износи новчаница и кованица у оптицају су приказани у сљедећој табели:

	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
У хиљадама КМ		
Новчанице у оптицају	7.545.761	7.300.012
Кованице у оптицају	277.882	265.096
УКУПНО	7.823.643	7.565.108

Промјене по основу новчаница и кованица у оптицају током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	За период 1.1. - 30.6. 2023.
У хиљадама КМ				
Новчанице и кованице у оптицају на дан	7.628.206	7.397.890	7.565.108	7.436.097
Нето пораст вриједности новчаница и кованица у оптицају током периода	195.437	173.483	258.535	135.276
Новчанице и кованице у оптицају на дан	7.823.643	7.571.373	7.823.643	7.571.373

14. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
У хиљадама КМ		
Депозити резидентних банака:		
- КМ	6.450.611	7.082.560
- EUR	408.825	-
	6.859.436	7.082.560
Рачуни резерви организационих јединица Централне банке	626	642
Посебни депозити резидентних банака - блокирана средства	33	33
УКУПНО	6.860.095	7.083.235

Од 1. јануара 2024. године у примјени је нови оквир обавезне резерве за резидентне банке. Нови оквир обавезне резерве прописује обавезу резидентним банкама да издвајају и одржавају обавезну резерву у КМ и EUR валути, на рачунима резерви у КМ и у EUR валути. Обавезна резерва се обрачунава као обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути и обавезна резерва у EUR на девизну основицу примјењујући јединствену стопу од 10% по свим основицама. Одржавање обавезне резерве у EUR се врши издвајањем износа од 5% вриједности обрачунате обавезне резерве у EUR валути на рачуну резерви у EUR, док се износ од 95% обрачунате обавезне резерве у EUR издваја и одржава у КМ протувриједности на рачуну резерви у КМ. Више информација о политици накнада Централне банке по основу инструмента обавезне резерве је објављено у [напомени 17](#).

Депозити резидентних банака укључују обрачунату накнаду по основу политике обавезне резерве у износу од 1.176 хиљада КМ на дан 30. јуни 2024. године (31. децембар 2023. године: Укључивали су обрачунату накнаду у износу од 1.181 хиљаде КМ).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

15. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Буџетски депозити институција БиХ	701.372	633.891
Депозити осталих домаћих влада и владиних институција	113.583	85.101
Депозити осталих јавних институција	8.736	16.887
Депозити-спољни дуг БиХ	3.008	-
Депозитни рачун по трансакцијама ММФ-а	19	17.019
УКУПНО	826.718	752.898

16. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Остале финансијске обавезе	3.132	68.423
Остале нефинансијске обавезе	245	246
УКУПНО	3.377	68.669

На дан 31. децембар 2023. године остале финансијске обавезе се највећим дијелом односе на обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ у износу од 64.319 хиљада КМ. Централна банка је извршила трансфер ових средстава на одговарајући депозитни рачун Министарства финансија и трезора БиХ 8. априла 2024. године.

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	За период 1.1. - 30.6. 2023.
Каматни приходи по основу:				
Депозита код иностраних банака (напомена 7)	58.730	60.130	123.584	101.970
Дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 9)	54.561	7.031	102.325	11.490
Дужничких инструмената по амортизованом трошку (напомена 11)	2.985	2.966	5.966	5.896
Специјалних права вучења у ММФ-у	60	41	120	71
Укупно	116.336	70.168	231.995	119.427
Каматни расходи по основу:				
Депозита резидентних банака	(3.565)	(1.478)	(7.070)	(2.932)
Ефеката негативних каматних стопа на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 9)	-	(1.574)	-	(3.547)
Укупно	(3.565)	(3.052)	(7.070)	(6.479)
Нето каматни приходи	112.771	67.116	224.925	112.948

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Укупни каматни и сродни приходи и расходи, анализирани по класама каматносноних финансијских инструмената, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
1. Финансијска имовина по амортизованом трошку				
<i>Каматни приходи по основу:</i>				
Депозита код иностраних банака	58.730	60.130	123.584	101.970
Дужничких инструмената по амортизованом трошку	2.985	2.966	5.966	5.896
Специјалних права вучења у ММФ-у	60	41	120	71
Укупно	61.775	63.137	129.670	107.937
2. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
Каматни приходи	54.561	7.031	102.325	11.490
Ефекти негативних каматних стопа	-	(1.574)	-	(3.547)
Укупно	54.561	5.457	102.325	7.943
3. Финансијске обавезе по амортизованом трошку				
Каматни расходи по основу депозита резидентних банака	(3.565)	(1.478)	(7.070)	(2.932)
Укупно	(3.565)	(1.478)	(7.070)	(2.932)
Нето каматни приходи	112.771	67.116	224.925	112.948

Наредна табела приказује износе каматних прихода на депозите код иностраних банака са аналитичким приказом припадајућих износа у зависности од типа орочења:

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Каматни приходи				
Орочени депозити	48.240	51.728	102.569	87.521
Депозити по виђењу	10.490	8.402	21.015	14.449
УКУПНО	58.730	60.130	123.584	101.970

Просјечна стопа ефективног приноса на депозите код иностраних банака износи 3,95% у периоду 1.1. - 30.6.2024. године (1.1. - 30.6.2023. године: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 2,64%).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износи 2,80% у периоду 1.1. - 30.6.2024. године (1.1. - 30.6.2023. године: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 0,29%).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по амортизованом трошку износи 1,02% у периоду 1.1. - 30.6.2024. године (1.1. - 30.6.2023. године: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 1,01%).

Основицу за обрачун расхода од камата на депозите резидентних банака генерише укупан износ депозита резидентних банака на рачунима резерви током десетодневног обрачунског периода, који се састоји од износа обавезне резерве и износа средстава изнад обавезне резерве.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

17. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Како је објављено у [напомени 14](#), примјена новог оквира обавезне резерве од 1. јануара 2024. године прописује обавезу резидентним банкама да издвајају и одржавају обавезну резерву у КМ и EUR валути, на рачунима резерви у КМ и у EUR валути.

Обавезна резерва се обрачунава као обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути и обавезна резерва у EUR на девизну основицу примјењујући јединствену стопу од 10% по свим основицама.

У периоду 1.1. - 30.6.2024. године, Централна банка обрачунава и исплаћује накнаду резидентним банкама по утврђеним стопама накнада на средства обавезних резерви у КМ односно на средства обавезних резерви у EUR. Централна банка примјењује нулту стопу накнаде на средства изнад обавезних резерви резидентних банака независно од валутног издвајања и одржавања обавезне резерве.

У периоду 1.1. - 30.6.2023. године, Централна банка је обрачунавала и исплаћивала накнаду резидентним банкама по утврђеним стопама накнада на средства обавезне резерве по основу основице у домаћој валути и по основу основице у страним валутама и у домаћој валути са валутном клаузулом. На средства изнад обавезне резерве обрачунавала се нулта стопа накнаде.

Током извјештајних периода стопе накнада Централне банке износе:

Основица за обрачун накнаде	Стопа накнаде Централне банке за период
2024.: Нови оквир обавезне резерве	
Средства обавезне резерве	1.1. - 30.6.
Обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути	0,50%
Обавезна резерва у EUR на девизну основицу	0,30%
Средства изнад обавезне резерве	0,00%
2023.: Претходно важећи оквир обавезне резерве	
Средства обавезне резерве	1.1. - 30.6.
Основица у домаћој валути	0,25%
Основица у страним валутама	0,10%
Основица у домаћој валути са валутном клаузулом	0,10%
Средства изнад обавезне резерве	0,00%

Каматни расходи по основу депозита резидентних банака укључују расходе по основу средстава обавезних резерви у износу од 7.070 хиљада КМ у периоду 1.1. - 30.6.2024. године (1.1. - 30.6.2023. године: Каматни расходи по основу депозита резидентних банака су износили 2.932 хиљаде КМ).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

18. НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Приходи од накнада и провизија по основу:				
Услуга за резидентне банке	5.374	5.019	10.332	9.865
Услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	399	354	749	713
Укупно	5.773	5.373	11.081	10.578
Расходи од накнада и провизија по основу:				
Чувања и осталих расхода за дужничке инструменте	(178)	(121)	(331)	(245)
Трансакција са банкама у иностранству	(7)	(9)	(15)	(16)
Осталих расхода од накнада и провизија	(1)	(1)	(2)	(2)
Укупно	(186)	(131)	(348)	(263)
Нето приходи од накнада и провизија	5.587	5.242	10.733	10.315

19. НЕТО ДОБИЦИ / (ГУБИЦИ) ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Нето реализовани (губици) / добити од курсних разлика	(7)	(16)	29	45
Нето нерелизовани добити / (губици) од курсних разлика	101	-	109	(525)
УКУПНО	94	(16)	138	(480)

20. НЕТО УМАЊЕЊА / ПОВЕЋАЊА ВРИЈЕДНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Нето отпуштања по основу умањења вриједности на депозите код иностраних банака	82	287	315	523
Нето (повећања) по основу умањења вриједности на специјална права вучења у ММФ-у	-	-	-	-
Нето (повећања) / отпуштања по основу резервација за очекиване кредитне губитке на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(85)	(17)	(228)	94
Нето (повећања) / отпуштања по основу умањења вриједности на дужничке инструменте по амортизованом трошку	(1)	4	1	3
Нето отпуштања по основу умањења вриједности на осталу финансијску имовину	-	-	1	1
УКУПНО	(4)	274	89	621

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

21. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Приход од дивиденди	940	721	940	721
Остали приходи	156	(35)	264	(1)
УКУПНО	1.096	686	1.204	720

22. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Плате	3.618	2.571	6.728	5.132
Доприноси и друге накнаде на плате	2.014	1.431	3.744	2.855
Остала примања запослених	1.038	913	1.456	1.309
Доприноси и друге накнаде на остала примања запослених	346	300	414	382
Укупно	7.016	5.215	12.342	9.678
Нето повећања у резервисањима за отпремнине и јубиларне награде запосленим	3	-	11	24
УКУПНО	7.019	5.215	12.353	9.702

Трошкови особља укључују 2.360 хиљада КМ обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање у БиХ (1.1. - 30.6.2023. године: 1.833 хиљаде КМ).

Просјечан број запослених у извјештајном периоду износи 357 (1.1. - 30.6.2023. године: 349 запослених).

23. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Трошкови одржавања платних система	453	432	901	867
Трошкови ИТ инфраструктуре	253	233	497	438
Режијски трошкови	242	223	486	449
Трошкови приступа званичним сервисима	225	197	407	373
Трошкови одржавања дугорочне имовине	108	104	191	156
Остали административни и оперативни трошкови	624	417	1.066	794
УКУПНО	1.905	1.606	3.548	3.077

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

24. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ НОВЧАНИЦА И КОВАНИЦА

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Трошкови производње и дизајна новчаница	743	487	1.485	974
Трошкови производње и дизајна кованица	628	628	1.255	1.200
УКУПНО	1.371	1.115	2.740	2.174

25. КАПИТАЛ

Структура капитала је приказана у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Почетни капитал	25.000	25.000
Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	(28.837)	(6.471)
Резерве фер вриједности за монетарно злато	101.877	73.530
Остале резерве	31.300	31.300
Генералне резерве (задржана добит)	787.941	787.941
Укупно резерве	892.281	886.300
Нето добит за период	217.136	-
УКУПНО	1.134.417	911.300

На датум извјештавања, капитал Централне банке је примарно повећан финансијским резултатом односно оствареним девизним каматним приходима по основу инвестираних и реинвестираних средстава девизних резерви у депозите код иностраних банака и дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Више информација о околностима и промјенама у текућем извјештајном периоду које су утицале на повећање капитала Централне банке је објављено у [напоменама 2.7](#) и [17](#).

26. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе Извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се састоје од:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	30. јуни 2023.
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања (напомена 7)	3.556.309	4.388.777
Девизни депозити по виђењу (напомена 7)	2.025.202	1.478.224
Готовина у страним валутама (напомена 6)	464.004	531.551
Специјална права вучења у ММФ-у (напомена 8)	3.184	1.654
Жиро рачуни (напомена 12)	626	987
Укупно	6.049.325	6.401.193
Умањење вриједности	(1.176)	(1.170)
УКУПНО	6.048.149	6.400.023

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Трансакције са државом и институцијама БиХ су приказане у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ

На дан 30. јуни 2024.	Министарство финансија и трезора БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	5	3	-	8
УКУПНО	5	3	-	8

ОБАВЕЗЕ

Депозити депонената	474.354	266.013	38	740.405
Остале обавезе	-	3	-	3
УКУПНО	474.354	266.016	38	740.408

У хиљадама КМ

На дан 31. децембар 2023.	Министарство финансија и трезора БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	55	3	-	58
УКУПНО	55	3	-	58

ОБАВЕЗЕ

Депозити депонената	442.770	244.938	68	687.776
Остале обавезе	-	94	-	94
УКУПНО	442.770	245.032	68	687.870

На дан 31. децембар 2023. године, обавезе за расподјелу дијела нето добити за 2023. годину су износиле 64.319 хиљада КМ.

Остварени приходи са државом и институцијама БиХ су приказани у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2024.	1.4. - 30.6. 2023.	1.1. - 30.6. 2024.	1.1. - 30.6. 2023.
Приходи од накнада и провизија				
Министарство финансија и трезора БиХ	17	16	34	31
Управа за индиректно опорезивање БиХ	9	7	17	14
Агенција за осигурање депозита БиХ	1	4	1	9
УКУПНО	27	27	52	54

У обављању функција банкара, депозитара и фискалног агента прописаних Законом о Централној банци, Централна банка такође води одговарајуће рачуноводствене евиденције и извршава трансакције за државу и институције БиХ које се воде у пословним књигама Централне банке ванбилансно. Више информација о овим ванбилансним евиденцијама је објављено у [напоменама 28](#) и [29](#).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

27. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

Накнаде члановима кључног руководства

Укупне накнаде члановима кључног руководства у периоду 1.1. - 30.6.2024. године износе 681 хиљаду КМ, од чега се 424 хиљаде КМ односи на плате и остале накнаде, а 257 хиљада КМ на порезе и доприносе (1.1. - 30.6.2023. године: Укупан износ од 525 хиљада КМ односио се на плате и остале накнаде у износу од 329 хиљада КМ, а 196 хиљада КМ на порезе и доприносе).

28. ВАНБИЛАНСНИ ДЕПОЗИТИ

Централна банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и иностраних влада и финансијских организација и институција. Како ови рачуни нису нити имовина нити обавезе Централне банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају Централне банке.

Ванбилансни депозити садрже девизне рачуне влада и владиних институција БиХ и јавних агенција за које Централна банка дјелује као агент, као и девизне рачуне резидентних банака.

Ванбилансни депозити се састоје од:

У хиљадама КМ	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Депозити Савјета министара БиХ за буџет институција БиХ	310.553	304.440
Депозити Савјета министара БиХ за сервисирање спољног дуга БиХ	7.309	10.294
Остали депозити Савјета министара БиХ	376	298
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	51	48
Укупно	318.289	315.080
Средства Агенције за осигурање депозита БиХ	36.739	589
Укупно	36.739	589
Буџетски депозити ентитетских влада-Федерација БиХ	1	-
Укупно	1	-
Депозитни рачуни резидентних банака	27.479	21.035
Депозити - пензије из Њемачке	154	237
Укупно	27.633	21.272
УКУПНО	382.662	336.941

Министарство финансија и трезора БиХ је институција која дјелује у име Савјета министара БиХ и државе у управљању и координацији депозитима. На дан 30. јуни 2024. године ова средства укупно износе 318.289 хиљада КМ (31. децембар 2023. године: 315.080 хиљада КМ).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2024.

29. ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ

У складу са споразумима између БиХ и ММФ-а Централна банка је одређена за фискалног агента и депозитара за чланство БиХ у ММФ-у. Улога Централне банке као фискалног агента је специфична због аранжмана валутног одбора. Централна банка дјелује у име БиХ у њеним односима са ММФ-ом, али нема никакву одговорност за средства и обавезе везане уз чланство.

Централна банка држи рачун специјалних права вучења у ММФ-у, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 у извјештају о финансијском положају. Централна банка такође осигурава услуге чувања хартија од вриједности Босне и Херцеговине издатих за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза, а који су евидентирани у ванбилансној евиденцији.

Централна банка користи нето метод у приказивању финансијске позиције БиХ у ММФ-у, како је приказано наредном табелом:

У хиљадама КМ

	30. јуни 2024.	31. децембар 2023.
Квота	637.694	631.516
Специјална права вучења у ММФ-у	3.184	2.073
УКУПНО ИМОВИНА	640.878	633.589
ММФ-ов рачун бр. 1	1.594	1.579
ММФ-ов рачун бр. 2	631	624
Хартије од вриједности	1.119.258	1.291.461
Алокација SDR	998.064	988.395
Обрачуната камата на алокацију SDR	6.775	6.867
Рачуни плативих трошкова	4.092	5.710
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	2.130.414	2.294.637
НЕТО ПОЗИЦИЈА БиХ У ММФ-у	1.489.536	1.661.048

Рачун хартија од вриједности, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 предметом су валутног усклађивања увијек када се валута користи у финансијским трансакцијама између ММФ-а и БиХ. Најмање једном годишње, на крају ММФ-ове финансијске године (30. април), сва држања валута у ММФ-у се поново вреднују по важећем курсу SDR-а. Ова вриједносна прилагођавања се укључују у одговарајућа стања рачуна.

30. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

У периоду између 30. јуна 2024. године и датума одобрења ових сажетих финансијских извјештаја, није било догађаја који би захтијевали усклађивање или који су значајни, али не захтијевају усклађивање.